

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Számú Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2015/16.
KÖRZETI FORDULÓ
7. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Összesen hány szinonima- (rokon értelmű) pár van a felsorolásban? *makrancos, bensőséges, csalfa, zabos, tunya, buzgó, robusztus, meghítt, megtermett*
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Szóláskiegszítő.** *A sok felesleges beszéd eltereli a lényegről a figyelmet – ezt jelenti az a szólás, amelyet hiányosan idéztünk. Melyik kifejezés való a kipontozott helyre? Sok beszédnek sok ...*
(A) a visszhangja. (B) a szája. (C) a teteje. (D) barátja van. (E) az alja.
- Idézet Kodolányi János *Boldog Margit* című történelmi regényéből. Összesen hány kijelentő módú ige van benne? *És Margit? Királyi atyja szintén a közelben volt akkoriban: Esztrigánban. Csak karácsony után szándékozott Budára utazni. Nyilván szívesen eltöltött volna egy kis időt Beszpörimben, hogy a leányát lássa, és a klastromot megajándékozza, ott akarta végezni ünnepi ájtatosságait is.*
(A) 2 (B) 3 (C) 4 (D) 5 (E) 6
- Jelöljétek meg az előző feladat idézetére vonatkozó igaz állításokat!
(A) Az említett királyi atya IV. Béla. (B) A klastrom szó jelentése: kastély.
(C) Esztrigán és Beszpörim a Duna partján található városok régies neve.
(D) A királyné elnevezett szigetet korábban Nyulak szigetének hívták.
(E) A király a török veszedelem miatt adta leányát apácának.
- Jelöljétek be a *hajcihő* szóval rokon értelmű kifejezéseket!
(A) csetepaté (B) bajvívás (C) gyí! (D) dinomdánom (E) hűhó
- Jelöljétek meg a nyelvhelyesség szempontjából hibás mondatokat!
(A) Evvel mindnyájan egyetértünk. (B) Közös lónak túrós a háta.
(C) A mérközést rossz idő esetén elhalasszák.
(D) Köszönöm ezt a jó tanácsot, meg fogom szívlelni.
(E) Mindenki tudhassa, hogy tavasszal metszeni kell.
- Állatok a szóösszetételekben.** Különböző összetett szavak meghatározásait adtuk meg. Melyekben szerepel valamilyen állat neve?
(A) *túlzott, kényeztető szeretet* (B) *szánkóféle játékszer*
(C) *falánk, nagy étvágyú személy* (D) *tavaszi sárga vadvirág*
(E) *az elvégzendő munka nagyobbik fele*

- Sinka István *Sötét esztendők* című verséből idéztünk. A vers tartalma, ritmusa és rímelése alapján válasszátok ki azokat a szavakat, amelyek nyilvánvalóan kiegészíthetik a megfelelő kipontozott helyeken a verssorokat!

<i>Ment előttem farkas,</i>	<i>Kastélyt vehettem vón,</i>
<i>jött bárány,</i>	<i>nem vitt rá a lélek.</i>
<i>kastélyt vehettem vón</i>	<i>Végtelenből így is</i>
<i>gyertyám árán.</i>	<i>végtelenbe</i>

- (A) *jutok* (B) *alattam* (C) *érek* (D) *utánam* (E) *fénye*
- Mit jelent a „*nem vitt rá a lélek*” kifejezés? (Csak egy jó megoldás van.)
(A) *féltem megtenni* (B) *nem volt kedvem hozzá*
(C) *a lelkiismeretem nem engedte* (D) *nem volt meg rá a lehetőségem*
(E) *nem volt merszem megtenni*
 - Jelöljétek meg az alanyi ragozású igealakokat!
(A) *nézd* (B) *olvasna* (C) *megláttad* (D) *érdeklődik* (E) *tanulták*
 - Kik szerepelnek Arany János Toldi című költeményében?
(A) *Laczfí* (B) *Toldi Györgyné* (C) *cseh vitéz* (D) *Bence* (E) *Béla király*
 - Mely szavak betűit lehet újabb értelmes szóvá vagy toldalékos szóalakká rendezni úgy, hogy az *sz-ből s* legyen? (Például: *erszény* → *serény*)
(A) *szert* (B) *szerek* (C) *aszal* (D) *repsz* (E) *szítált*
 - Összesen hány jelentése van a *LES, TŰR, ÁR, LENT* szavaknak?
(A) *több mint 6* (B) *8-nál kevesebb* (C) *8* (D) *9* (E) *több mint 9*

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- A kiskondás* című népmeséből idéztünk, ám telis-tele helyesírási hibával. Írjátok újra a szöveget hibák nélkül, de úgy, mintha a mese veletek történt volna meg! Tehát: *Fel is szedelődzködtünk...*

Fel is szedelődzködött a kiskondás, kért egy tarisznya hamuba sült pogácsát, nyakába kanyarította a szűrét, avval elindult. Ment, mendegélt árkonbokron át. A pogácsa fogytán volt, de csak nem talált a kastéjra. Ment egy újabb hézig, az utolsó pogácsáját is megette, de még semmitsem látott. Szomjas is volt. „Már mit csináljak? Éhen vesszek? Ha ezt tudom, elsem indulok.” Talált egy kutat. A vályuján ült két fehér galamb.

– *No, én most titeket megeszlek, mert majd éhen halok!*

– *Ne egyél meg minket! Inkább huzz egy veder vizet, hogy ihassunk!*

Ugy rimázkodtak, hogy nem ette meg őket. A kút kávélyához ment, húzott egy vederrel, maga is jollakott a hideg vízzel. Majd ment tovább. Szomjas már nem volt, de a hasa mórgott, mint egy kutya.